

GRABNIK HISTORIA MIEJSCOWOŚCI I PARAFII

26 lipca 2007

Grabnik i parafia katolicka w Grabniku mają już ponad 500 lat!

Nazwa miejscowości (j. niem. Grabnick) pochodzi od staropruskiego słowa grabnis - buk.

Pierwsza historyczna wzmianka na temat istniejącej Parafii Katolickiej sięga 1484 roku. Po reformacji powstaje Parafia Ewangelicka (1564 r.) z pierwszym proboszczem Mateuszem Ricoloviussem. W latach 1565 - 1566 wybudowany zostaje tu drewniany kościółek. W sprawozdaniu z wizytacji 15.X.1579 r. bp. Jan Wigand wspomina o istnieniu drewnianego kościoła oraz zabudowań proboszcza o nazwisku Jan Schultz.

Pożar jaki nawiedził Grabnik 1622 r. zniszczył plebanię, stajnię i stodołę, które niebawem zostały odbudowane. Następne lata to najazd Tatarów z 1656 roku. Kościół i szkoła parafialna, jako jedne z nielicznych budynków we wsi, nie uległy wówczas zniszczeniu.

W 1700 r. drewniany kościół zaczął grozić zawaleniem. W 1709 r. w parafii urządzono składkę, zebrane pieniądze nie wystarczyły jednak na remont. Rozpoczyna się budowa nowej świątyni w 1713 r. Parafianie nie uzyskują jednak zgody na zakup nowego drewna, dlatego część budowli (dach i dzwonnica) pozostaje w złym stanie. Na prośbę starosty ełckiego w 1720 r. król Fryderyk Wilhelm I wyraża zgodę na dalszy remont świątyni. Przebudowa kościoła i szkoły parafialnej została dokonana w latach 1730-39. Budowa drewnianej dzwonnicy zakończyła się 1754 r. W latach 1774-89 przeprowadzono dodatkowo remont dachu kościoła, uszkodzonego podczas silnej burzy.

Zachowany do dziś budynek świątyni pochodzi z 1865 r. Z poprzedniego kościoła zachowane zostały jedynie, pochodzące jeszcze z 1565 r. fundamenty i podpiwniczenie wieży. Nowy kościół poświęcono 1867 r. Przed wojną blisko 40% parafii ewangelickiej to wierni języka polskiego dlatego nabożeństwa w kościele były dwujęzyczne.

Kronika Kościoła i Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Grabniku (diecezja ełcka)

1484 - Zgodnie z dokumentacją we wsi czynszowej Grabnik przebywał ksiądz katolicki, od tego czasu przypuszcza się istnienie kościoła lub kaplicy. Od 1525 r. kościół ewangelicki.
1565 - Ukończenie budowy kościoła drewnianego

1579 - Bp. pomezkański Johann Wigand w listopadzie dokonuje wizytacji kościoła. Według sprawozdania był to kościół drewniany w dobrym stanie.

1612 - Wykonanie ambony w stylu renesansowym

1670 - Umieszczenie głównego ołtarza na stronie wsch. kościoła

1713 - Budowa masywnego kościoła na starych fundamentach i odnowienie drewnianej wieży 1754 r.

1750 - Johann Christoph Ungefung (1725-1788) buduje organy mając pozwolenie od władz pruskich na terenie całych Prus Książęcych na budowę organ., odnowione w 1810 r.; obecnie wpisane w rejestr zabytków

1774 - 1789 Gruntowny remont dachu

1865 - Budowa nowego kościoła wraz z dzwonnica na dwa dzwony na starym fundamencie (stan obecny). Jeden z dzwonów stalowy z 1924 r. znajduje się w kościele. Drugi dzwon z brązu z napisem ANNO DOMINO 1661 SI PRO NOBIS QUIS CONTRANOS, o wadze 265kg obecnie znajduje się w kościele w Niemczech w miejscowości Egenroth/Taunus.

1945 - Na skutek działań wojennych mieszkańcy wsi Grabnik opuszczają swoje gospodarstwa.

1945 - Rozpoczęcie życia religijnego Kościoła Rzymskokatolickiego w samodzielnym ośrodku duszpasterskim

1982 - pozwolenie władz państwowych na utworzenie parafii i powołanie dekretem Bp. warmińskiego Parafii Matki Boskiej Częstochowskiej w Grabniku.

W latach następnych gruntowny remont świątyni (prezbiterium, witraże, organy, otoczenie kościoła), budowa domu parafialnego i obecnej Kaplicy Najświętszego Serca Jezusowego w Woszczelach.

Obecnie parafia liczy blisko 1000 mieszkańców.